

Kashrus

Shiur# 407 | Feb 11th 2023

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף נח עמוד א

ר' בנאה הוה קא מצוין מערתא, כי מטא למערתא דאברהם, אשכחיה לאליעזר עבד אברהם דקאי קמי בבא. א"ל: מאי קא עביד אברהם? א"ל: גאני בכנפה דשרה וקא מעיינא ליה ברישיה. א"ל, זיל אימא ליה: בנאה קאי אבבא. א"ל: ליעול, מידע ידיע דיצר בהאי עלמא ליכא. עייל, עיין ונפק.

נימוקי יוסף מסכת בבא בתרא דף לא עמוד א

יצר בהאי עלמא ליכא. שמעינן מהגדה זו דרך ארץ שאינו ראוי להתנהג עם אשתו בכיוצא בדברים הללו בפני אחרים:

רמ"א אבן העזר הלכות אישות סימן כא סעיף ה

י"א דאין לנהוג אפילו עם אשתו בדברים של חבה כגון לעיין ברישיה אם יש לו כינים, בפני אחרים.

מגן אברהם סימן כה ס"ק כ, והובא במשנה ברורה שם ס"ק מב

כתב בכ"ה בכללי הפוסקים כל דבר שבעלי הקבלה והזוהר חולקין עם הגמ' הלך אחר הגמ' והפוסקים (רדב"ז ח"א סי' מ"ט פ' וספר יוחסין ור"י הלוי סי' מ"א וכ"כ הרב"י כאן) מיהו אם בעלי הקבלה מחמירין יש להחמיר ג"כ וכל דבר שלא הוזכר בגמרא ובפוסקים אף על פי שנזכר בקבלה אין אנו יכולים לכופ לנהוג כן (רא"ם ח"א ס"א).

כף החיים שם

ע"ה **כתב** הכנסת הגדולה בכללי הפוסקים אות א' וד"ל כל דבר שלא הוזכר לא בגמרא בבלי ולא בגמרא ירושלמי ולא דברו בהם הפוסקים אשר מפיהם אנתנו חיים ועליהם אנו סומכים בכל דבר אף על פי שבעלי הקבלה דברו בו אין אנו יכולים להכריח בו למי שאינם נוהגים כדברי הקבלה, הרא"ם ז"ל חלק א' סימן א', והרדב"ז ז"ל בתשובה חלק א' סימן ח' ולי"ו ומי"ט ופ' כתב כל מקום שתמצא הקבלה חולקת עם הגמרא הלך אחר הגמרא והפוסקים ואם אין נזכר

כפוסקים נגד הזוהר, אבל מרן ומהר"ש הלוי וספר יוחסין והרב משאת בנימין ז"ל סבירא להו דנקטינן כדברי הזוהר והמקובלים נגד הפוסקים בכל דבר שלא נתבאר בהדיא בתלמוד. ומשמע דאפילו בדבר שיש בו ספק ברכות כל שלא נזכר בהדיא בתלמוד נקטינן כדברי המקובלים נגד דברי הפוסקים ולא אמרינן ספק ברכות להקל, וכן כתב הברכי יוסף סימן מ"ו אות י"א בענין ברכת הנותן ליעף כח שלא נזכרה בתלמוד כמבואר שם בבית יוסף, וכתב הברכי יוסף ז"ל וז"ל עתה נתפשט המנהג בגלילותינו לברך זאת הברכה על פי כתבי האר"י ז"ל כי אף דקבלנו הוראות מרן ז"ל קים לן דאלמלא מרן אף הוא ראה דעת קדוש האר"י ז"ל גם הוא יודה לברכה עכ"ל, הא לך בהדיא דברי הברכי יוסף לדעת מרן ז"ל דאף על גב דבבית יוסף כתב דלדעת הרמב"ם והסמ"ג והרוקח אין לברכה אילו היה רואה דברי האר"י ז"ל היה מברכה ולא חייש לספק ברכות להקל נגד האר"י ז"ל, וכן כתב הרב בן איש חי פרשת בראשית אות י"ד ופרשת וישב אות ה' דכנגד סברת רבינו האר"י ז"ל אין לומר ספק ברכות להקל, וכן נהגו העולם שלא לחוש לספק ברכות נגד דברי האר"י ז"ל דבענין ברכות של שחרית אם לא נתחייב בהם יש פלוגתא בזה אם יברך כמבואר בסימן מ"ו סעיף ח' ונהגו העולם לברך כדברי האר"י ז"ל בשער הכוונות דף א' ע"ג שכתב שכולם חייב אדם לברכם בכל יום אף על פי שלא נתחייב בהם יעו"ש. ויתבאר עוד לקמן סימן מ"ו בס"ד:

עו) סעיף יב. אם מניח תפילין כמה פעמים ביום צריך לברך וכו'. ואם כשחלץ אותם היה דעתו לחזור וללובשן אין צריך לחזור ולברך כמו שיתבאר לקמן אות ע"ח:

עו) שם. נשמטו ממקומן וכו'. כתב של"ה הא דלא נהיגי האידנא לברך כשנשמטו ממקומן משום דבשעת תפלה מסתמא אינו מסיח דעתו מהם והוי כחולצין על מנת להחזירן. מגן אברהם ס"ק כ"א, סולת כלולה אות ז', רבינו זלמן אות ל"ב, בן איש חי פרשת וירא אות י"ג. ודלא כמו שכתבו אליה רבה אות י"ט וחיי אדם כלל י"ג אות ז' דספק ברכות להקל

בגמרא ובפוסקים הלך אחר הקבלה, וכן כתב בספר יוחסין, וכן כתב הר"י הלוי ז"ל בתשובה סימן מ"א בשם הר"ש הלוי ז"ל דכל שהזוהר אינו חולק עם הגמרא נקטינן כוותיה, ולא פליגי על הרא"ם ז"ל דהנך רבוותא מדברים בהנהגה שינהג האדם בעצמו והרא"ם ז"ל מדבר במי שאינו רוצה לנהוג כדברי הקבלה שאין מכריחין אותו עכ"ל, והביא דבריו מגן אברהם ז"ל ס"ק ק' ושלמי צבור דף ז' ע"ג ועוד מן האחרונים. מיהו מרן ז"ל בית יוסף סימן קמ"א בדין העולה לספר תורה אם צריך לקרות כתב וז"ל מאחר שלא נזכר זה בתלמוד בהדיא לא שבקינן דברי הזוהר מפני דברי הפוסקים יעו"ש, וכן כתב בבית יוסף סוף סימן ל"א יעו"ש, וכן כתב הרב משאת בנימין ז"ל סימן ס"ב דף ז"ן ע"א וז"ל הדרך השני לילך אחר רוב בנין ומנין הרי לפניך ספר הזוהר שהוא שקול יותר מכל המחברים שאחר חתימת התלמוד ואם יהיו כל המחברים בכף מאזניים אחד וספר הזוהר לבדו יעלה בכף שניה מכריע הוא את כולם והרי עדיף מרוב בנין וכמו שכתב בית יוסף דאזלינן בתר הזוהר נגד שאר המחברים עכ"ל, והביא דבריו הרב החסיד מוהר"ע ריקי ז"ל בספר אדרת אליהו בקונטרס תפילין דמארי עלמא דף ט"ו ע"ב, וכן הרב בית דינו של שלמה ז"ל באורח חיים סימן י"ב עמד בכלל זה והביא דברי מר"ן ז"ל בית יוסף הנזכר וגם דברי הרב משאת בנימין הנזכר ותמה על מרן החבי"ב ז"ל בכלליו שלא הזכיר דברי מרן ז"ל בית יוסף הללו שנראין מתנגדין לדברי הרא"ם והרדב"ז ז"ל וכתב דגם מדברי מהר"ש הלוי וספר יוחסין משמע דהכי סבירא להו כדברי הרב בית יוסף ז"ל ואיך כתב דלא פליגי יעו"ש, אמנם הרב בדרכי משה שם בסימן קמ"א אות ב' חלק על מרן ז"ל וכתב וז"ל ואין לזוז מדברי הפוסקים ואף אם היו דברי הזוהר חולקים עליהם דלא כבית יוסף וכו' עכ"ל, והביא דבריו הדרישה ומשמע דהכי סבירא ליה יעו"ש, ועיין פתח הדביר אות ה' שהביא כל דברי הפוסקים הנ"ל יעו"ש, ועיין דברי מנחם אות ט' בהגהות בית יוסף שכתב בשם חכם צבי דבמקום שיש פלוגתא בין הפוסקים דברי קבלה יכריע עי"ש. נמצא לפי זה דהרדב"ז והרא"ם ומור"ם ז"ל סבירא להו דנקטינן

שו"ת מנחת יצחק חלק י סימן ג

והנה בנוגע אם יש לחשוש לשיטת המקובלים היכא שנראה דהפוסקים לא ס"ל כן, הרי רבה"ק ז"ל כתב להדיא "דאף דאין לזוז מדברי השו"ע אבל כיון שכבר הניח בימין וכדעת השו"ע וכו'", דמוכח דס"ל דהעיקר יש לעשות כדברי השו"ע, ואציין דבר פלא שראיתי בס' אות חיים (על הל' תפילין) מהגה"ק אבדק"ק מונקאטש זצוק"ל (עמ' רג - רד) וז"ל: ומ"ש בענין כשהמקובלים חולקים על דברי הפוסקים, אדכרן מילתא מה שראיתי בסידור תורה אור ושערי תפילה (דפוס וילנא) ששאלו תלמידו להגה"ק בעל התניא ז"ל, איך יש לנהוג בדבר שהמקובלים חולקים עם הפוסקים, והשיב מסתמא יש לנהוג כהמקובלים נגד הפוסקים, ושאלו הלוא הוא בעצמו בשו"ע שלו כתב שיש לילך אחר הפוסקים נגד המקובלים, והשיב כן כתבו הפוסקים, אבל המקובלים כותבים לילך אחר המקובלים נגד הפוסקים, עכ"ל, וע"ז כ' באות חיים שם וז"ל: וכן ידוע שהשו"ע חיבר התניא כמנהג ההמון והוא בעצמו וגם תלמידיו החסידים לא נהגו כן, וברצונו היה לסדר ולהדפיס מהדורא תניא שיהיה מתאים גם לדברי המקובלים אך לא עלתה בידו, וכמ"ש בסידור הנז' עכ"ל, ודברי רבינו מרן זצ"ל ברור מללו שם, דס"ל למעשה דאין לזוז מדברי השו"ע אבל אם אפשר גם כמקובלים יעשה כך כנ"ל, וצ"ע מש"כ בס' דבר הלכה (ח"ב סי' א' סעי' א') בהערה א' אות ח' שהביא על דברי הכף החיים הנ"ל, מש"כ בספר שולחן הטהור (מהגה"ק מקאמרנא זללה"ה), וכן הביא בשם החזו"א, דס"ל דאין הקבלה חולקת על השו"ע בדינא דאיטר, (ועי' בדברינו שו"ת מנחת יצחק ח"ט סימן ג', מש"כ שם בדינא דאיטר בשייכות לס' דבר הלכה), ואין כן דעת רבה"ק כמבואר.

שו"ת חכם צבי סימן לו

שנים שבאו לבית הכנסת בשעה שהחזן אומר פסוקי דזמרה האחד דילג בפסד"ז על דרך האמור בפוסקים ז"ל כדי להתפלל עם הקהל והשני התחיל מתחלת ברכות השחר והיה משבח ואומר על הסדר ולא התפלל עם הקהל באומרו שכך היה דעת הרשב"י בס' הזוהר פ' במדבר ילמדנו רבינו הי מינייהו עדיף:

תשובה אין מדברי הרשב"י ראייה למי שאיחר ובא בשעה שהצבור מתפללין כי הוא לא דיבר אלא בטעם וכוונת הסדר המסודר לנו מפי אנשי כנסת הגדולה וחכמי התלמוד בעצם וראשונה ולכתחילה הכי עבדינן וכבר ביארו לנו ביותר תלמידי הרב האלקי כמוה"ר יצחק אשכנזי ארבעת רבעיהם כנגד ארבעה חילוקי עולמות הלא בספרתם אבל כ"ז אינו עניין למתאחר דודאי כ"ע מודו דטפי עדיף לדלג כדי להתפלל עם הציבור וגם רשב"י מחבב מאוד תפלת הציבור בס' הזוהר ואומר שהיא מוקבלת בגונון סגיאין (עיין לשונו זוהר בראשית דף קס"ז ע"ב על פסוק ויבואו המלאכים) מקוטרת מור ולבונה מכל אבקת רוכל וא"כ כשם שמכח מאמרי תלמודנו האומרי' שתפלת הרבים מקובלת הכריחו הראשונים והאחרונים ז"ל שטוב לדלג פסד"ז כדי להתפלל עם הציבור אותו ההכרח בעצמו הוא בדברי הרשב"י ז"ל וצריך אני להודיע לשואל שאפי' אם היו דברי הזוהר היפך מהפוסקים ל"ה לנו להניח דברי הפוסקים בשביל דברים האמורים בסתרי תורה כי אין לנו בדינים והוראות עסק בנסתרות זולתי במקום שיש מחלוקת בין הפוסקים אז נכון לסמוך על הכרעת הזוהר וכן כתב הרב הגדול מוהר"ר דוד בן זמרא בתשו' ל"ו וז"ל ובכל מקום שנמצא דברי הקבלה חולקי' על הגמ' הלך אחר הגמ'

והפוסקים ובכל מקום שאינו חולק כגון בכה"ג שלא נזכר בגמ' וגם בפוסקים אני ראיתי לסמוך על דברי הקבלה עכ"ל ובתשובה א' כתב וכיון שהיא פלוגתא (רצה לומר בין הפוסקים) דברי הקבלה יכריעו עכ"ל הרי שאם לא היתה פלוגתא בין הפוסקים דברי הקבלה לא יכריעו ההיפך וזה יסוד תורתנו הקדושה שאם לא כן נתת תורת כל או"א בידו לילך אחר הבנתו בספר הזוהר הטובה היא אם רעה ובעונותינו שרבו זה סיבה לפרצות גדולות אשר עיני ראו ולא זר כמה אנשים עברו תורות חלפו חק בהסמכם על דברי הזוהר או ברעיא מהימנא לפי דעתם המזוהמת בפירוש דברי הזוהר או ברעיא מהימנא וחס להו לבעלי הזוהר והרעיא מהימנא מעלות על דעתם הדברים ההמה ול"ה מן הצורך להעלות דבר זה על ספר אלא להוציא מלבן של המתחכמים להורות היפך דעת רבותינו הפוסקים ז"ל על משענת קנה חכמת הזוה"ק אשר דבריו סתומים וחתומים באלף עיזקאין כל קביל די רוח יתירא בהו לומר כי הם ירדו לסוף דעתו וכל רז לא אניס להו וה' הטוב יכפר בעד הנראה לעניות דעתי כו"ח פה אלטונא יע"א יום ג' ל"ה למספר בני"י צבי בכמוה"ר יעקב זלה"ה אשכנזי ס"ט:

רוח חיים אבות פ"ב מ"ז

מרבה עצה מרבה תבונה. מרגלא בפומיה דאינשי שאל עצה ועשה כשכלך. ולפי זה לכאורה עצה למה. אך יובן פשוט כי איש מבחוץ לא יבין כל פנימיות הענין במה שנועצים אתו רק יבין מעט וכן היועץ השני. רק הנועץ בעצמו הוא מבין לגמרי כל פנימיות הענין אבל חסר לו שכל ותבונה של כולם. על כן בהקבץ אצלו עצת כולם ושכל של כל אחד ואחד בזה אז יבין איך ומה לבחור עצה אחת משותפת מכל העצות יחד מזה מעט ומזה מעט. וכמו שכתוב (משלי יא, יד), ותשועה ברוב יועץ וזהו מרבה עצה על ידי כך מרבה תבונה שכל של כל איש ותבין דבר מתוך דבר מעצמך. ועליהם עוד תוסיף להשכיל:

ביאור הגר"א על משלי פרק יא פסוק יד

ותשועה ברוב יועץ כי אם יהיה אחד על כל אנשי המלחמה שעל פיו יצאו ועל פיו יבואו ולא אחרים זולתו רק א' הוא לבדו אינו טוב כי שכל אנושי אפשר לטעות ועולה בשכלו שהוא טוב ובאמת הוא אינו טוב ואם יהיו הפחתים והסגנים רבים שלא יצאו ויבואו רק ע"י כולם בפה אחת זה ג"כ אינו טוב כי אין דעתן דומה זה לזה ואין שכל אדם שוה זה לזה וזה יהיה אומר שעצתו טוב וזה אומר שעצתו הוא טוב לכן אינו טוב רק שיהיו רבים שיתיעצו וזה אומר עצתו וזה אומר עצתו ואח"כ יהיה מזומן להם עוד א' שהוא יראה כל העצות של כולם ויברר מכל העצות עצה טובה ונכונה ועל פיו יבואו ועל פיו יהיה כל המלחמה וזהו ותשועה אינו רק ברב כלומר ע"י רבים ועליהם יועץ א' ולכן אמר ברב יועץ ולא יועצים.

קול קורא

Elul 5782

אלול תשפ"ב

It is a long-standing tradition in Jewish law (see Beis Hillel, YD 65:5; Darchei Teshuva 119:7) that whenever food is prepared for sale, regardless of the credentials of the producer of the food, there is a requirement for kosher supervision (hashgacha) from an outside source. Even if a person is trustworthy, a more rigorous standard of supervision is required when the person has a business that sells products for profit.

It has come to our attention that there has been a recent proliferation of home businesses selling food for profit to our communities without kosher supervision. This practice is contrary to accepted practice and unfortunately jeopardizes the kashrus standards in our communities.

Therefore, we are signing this letter as a reminder and a reinforcement for all those who either produce such food products or might purchase such food products, that food produced for a profit should not be purchased, unless it either bears a reputable hashgacha, or a respected Rav gives his personal hashgacha on the operation.

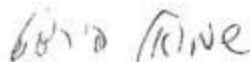
We urge any owners of home businesses to obtain certification as a fulfillment of their halachic obligations. In the merit of doing so, we bless them that Hashem should provide them with sustenance and great success b'chol ma'aseh yedeihem.

תקנה קבועה מסורה לנו מכמה דורות (ראה בית הלל יו"ד סימן סה ס"ק ה; דרכי תשובה סימן קיט ס"ק ז) שאין לקנות דבר מאכל משום איש ישראל, ואפילו מוחזק לנו בכשרות, אלא אם כן נמצא בידו כתב השגחה מרב מוכר. ואפילו אם הוא איש ישר ומהימן, דרושה השגחה ברמה קפדנית יותר כאשר יש לאדם עסק שמוכר מאכלים למטרת רווח.

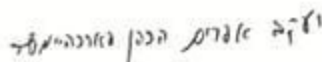
הובא לידיעתנו כי לאחרונה חלה ריבוי של עסקים ביתיים שמוכרים מאכלים למטרת רווח לקהילות שלנו בלי פיקוח כשרות. ניהוג זה מנוגד להמקובל ולצערנו מסכן רמת הכשרות בקהילותינו.

לפיכך, אנו חותמים על קול קורא זה כתזכורת וחיזוק לכל המייצרים ולכל הקונים מוצרי מזון כאלה, שאין לקנות מאכל המיוצר למטרת רווח, אלא אם כן הוא נושא כתב אישור מהשגחה ידועה, או שיש רב מוכר שנותן השגחה אישית על המפעל.

ועל כל בעל עסק ביתי מוטלת האחריות לקבל השגחה כדי לצאת ידי חובת ההלכה. ואנו מברכים אותם שבזכות שיעשו כן, הקב"ה יספק להם פרנסה והצלחה רבה בכל מעשה ידיהם.

הג"ר שמואל פירסון
דיין, אגודת ישראל ד'אילינויס

הג"ר יעקב אפרים הכהן פארכהיימער
דומ"ץ בית מדרש גבוה לייקוואוד

הג"ר שלמה אליהו מילר ראש הכולל,
כולל אברכים ד'טראנטא

הג"ר שמואל גינצקי ראש הישיבה,
ישיבה ד'פילאדלפיה

בית הילל יורה דעה סימן ס"ק ה

אלא אם כן היה מוחזק בכשרות. והוא בטור [עמוד מ] בשם הרמב"ם [מאכלות אסורות ח, ז; יא, כה]. ועיין לקמן בסימן קי"ט סעיף א' בהג"ה שכתב ויש אומרים אפילו ממי שאינו חשוד רק (שאינו) [שאיין] מכירין שהוא מוחזק בכשרות אסור לקנות ממנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור, מיהו אם נתארח אצלו [אוכל עמו], ב"י [שם עמוד נד ד"ה כתב] בשם הרמב"ם פרק י"א דמאכלות אסורות [הלכה כה - כו], עכ"ל. ומזה יראה שתיקנו בפנקס המדינה שלא ליקח שום דבר מאכל או יין אלא אם כן שיש בידו כתוב וחתום מאיזה אב"ד שנעשה בהכשר, שקורין כשר בריב"ל, ואף אם הוא מוחזק בכשרות, משום לא פלוג. אכן אם אירע שנאבד ממנו הכתב ראייה והוא מוחזק בכשרות, יש להאמינו אף בלא כתב ולסמוך עליו, כן נראה לי.

דרכי תשובה סימן קיט ס"ק ז

שיש לחוש לאיסור. עבאה"ט ועט"ז ס"ק ב' שהסכים להרמ"א כאן וכ' שנכון היא להחמיר כמ"ש ובפרט בזמה"ז שאנו רואין קלקול הדורות ולא אפשר דרי עיין שם אמנם בש"ך ס"ק א' העלה להקל לסמוך על כל סתם ישראל אפי' באיסור דאורייתא וכמ"ש בד"מ דהמנהג אינו כדעת הרמב"ם אלא מחזיקין כל אדם בחזקת כשרות וכמ"ש הטור עיין שם וכו' ועי' בפר"ח ס"ק א' שמדחה גם הראי' שהביא הש"ך לזה מהירושלמי ומ"מ לדינא נוטה לדעת הש"ך וכמ"ש המחבר דדוקא בידוע שהוא חשוד אבל כל סתם ישראל הוא בחזקת כשרות ונאמן אפי' באיסור דאורייתא חוץ משחיטה עיין שם ועי' בפרי תואר ס"ק א' מ"ש בדברי הש"ך והפר"ח בזה והעלה לדינא דבע"ה בודאי יש להחמיר שלא יקח ממנו בשר ודג וגבינה ומורייס ותכלת ויין אא"כ ידעין שהוא מוחזק בכשרות פי' שקיבל עליו דברי חברות אבל כ"ז בע"ה שהי' בזמן התלמוד אבל בזמנינו אין ע"ה חשוד כלל זולת במילי דחזינן להו דמזלזלי בהו אבל בענין יי"נ בארצות המערב לא חשידי כלל לא למשתייה ולא למזבני' אך בארצות פראנקיא כלם חשודי ושותים סתם יינם כשותה היתר וגם כשיהי' לפניו ב' מיני יין חד דעכו"ם וחד דישראל שביק דישראל ושתי דעכו"ם דאשתבש דעתייהו דלא לקבל גזירה דרבנן בזה והם מומרים לזה כנכרים ממש ובכה"ג אמינא דחשידי לאחלופא ולהעביר ישראל לשתות סתם יינם והגם דלית להו הנאה בחלופים אלו אפי"ה יש לחוש להו לכתחלה כיון דקיים לן בגווייהו דעבדו להא מלתא עיין שם ועי' בבה"י ובבל"י ריש סי' זה שכ' דכיון שכ' הט"ז דבזה"ז אנו רואין קלקול הדורות וכו' ע"כ תקנו בתקנות הארצות שלא ליקח דבר מאכל או יין משום ישראל אפי' הוא מוחזק בכשרות אא"כ יש בידו כתב הכשר מאיזה רב אב"ד שנעשה בהכשר אכן אם נאבד ממנו הכתב אם הוא מוחזק בכשרות נאמן לומר שהי' לו כתב הכשר עיין שם ועי' בחכמת אדם כלל ע"א סעי' א' שפסק דבזה"ז ראו' לנהוג כדעת המחמירים שלא לקנות שום דבר אפי' דרבנן כגון יין חלב ופת מסתם אדם שאין מכירין אותו שהוא מוחזק בכשרות דשמא חשוד אלפני עור ובפרט בהישובים שדר שם רק ישראל א' ומי יודע אם הוא כשר או חשוד והרבה יש לזהר בדבר בזה"ז ובפרט בשר ויין וע"ז נאמר ושמתי סכין בלועיך אם בעל נפש אתה עיין שם:

הגרה"ק (אסיפת יצחק כ' אלול תשס"ז) – "שאלה: בדרכי תשובה (ס' קי"ט ס"ק ז') מביא שיש תקנת הארצות שלא ליקח דבר מאכל או יין משום ישראל אפילו הוא מוחזק בכשרות אא"כ יש בידו כתב הכשר, האם המנהג להחמיר על זה, או יכול לקנות מכל אדם שמוחזק בכשרות אף אם אין להם הכשר. תשובה: המנהג דבמוחזק קונים".

הגר"א נבנצל (אסיפת יצחק י"ז אלול תשס"ז) – "שאלה: בדרכי תשובה (ס' קי"ט ס"ק ז') מביא שיש תקנת הארצות שלא ליקח דבר מאכל או יין משום ישראל אפילו הוא מוחזק בכשרות אא"כ יש בידו כתב הכשר, האם המנהג להחמיר על זה, או יכול לקנות מכל אדם שמוחזק בכשרות אף אם אין להם הכשר. תשובה: לענ"ד נ' דמותר".

אהל סימן קי"ט יעקב

ח. הנה בארץ ישראל מאז ומתמיד קנו מאכלים מיהודים יראי שמים שלא היה להם הכשר, ורק פרסמו שכל המוצרים בהכשר הבר"ץ, אך מחמת כמה מכשולות שנתפרסמו ברבים, וכמעשה המפורסם בקייטרינג אחד שהיה בירושלים ורבים וטובים סמכו עליו, ולאחר תקופה נתברר שהיה שם מכשולות חמורות, נתקבל בציבור לקנות ולהזמין מאכלים רק ממקום עם הכשר. עם זאת, מצוי שאברכים מביאים למכור מיני עוגות או סלטים וכדומה, וחבריהם המכירים אותם סומכים עליהם וקונים מהם. וכתב לי הגר"י שוב שליט"א ששמע מאת הגאון רבי עזריאל אויערבאך שליט"א שכשמכירים באופן אישי את המוכר שהוא מוחזק בכשרות, ניתן לסמוך על עיקר הדין ולקנות ממנו מאכלים, וכן הורה לו הגאון רבי שריה דבליצקי זצוק"ל דמותר לקנות מאכלים מאדם ירא שמים אף שאין לו הכשר.